

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kilpailukykysojimus ja kuntatalouden näkymät

Kilpailukykysovimuksen vaikutukset kuntatalouteen

Kilpailukyky sopimuksen kokonaisvaikutus kuntataloutta vahvistava

Hillitsee kuntatalouden menojen kasvua

- Työnantajamaksualennukset
- Lomarahaleikkaukset 2017-2019
- Työajan pidentäminen

Pienentää kuntatalouden tuloja

- Maksualennusten, lomarahaleikkausten sekä työajan pidentämisen ja niistä syntyvien säästöjen vaikutus verotuloihin
- Säästöjen huomioiminen valtionosuuksissa

Tukee talouskasvua ja työllisyyttä pidemmällä aikavälillä

- Julkista taloutta vahvistava vaikutus arviolta 850 milj. eur.
  - Kuntataloutta vahvistava vaikutus arviolta 340 milj. eur.
- => Kokonaisvaikutus selvästi kuntataloutta vahvistava

Kuntien valtionosuuksien vähennys

- Jos sopimuksen suotuisia vaikutuksia työllisyyteen ja kasvuun ei huomioida, kilpailukyky sopimuksen yhteisvaikutus kuntatalouteen on noin 90 milj. euroa heikentävä v. 2017. Ilman valtionosuuksien muutosta vaikutus kuntatalouteen olisi vahvistava.
- Valtionosuuksia vähentämällä tasataan valtion ja kuntien välistä taakanjakoa kuitenkin siten, että vaikutus kuntatalouteen on lähellä neutraalia.
  - Kuntatalouden näkymät aiempaa paremmat
  - Muut tekijät, kuten hallitusohjelman toimet ja eläkeuudistus, vahvistavat kuntataloutta
- Lomarahojen vähennyksen säästö otetaan huomioon valtionosuuksissa täysimääräisenä vähennyksenä
- Työajan pidennyksen laskennallinen, asteittain kasvava säästö otetaan huomioon täysimääräisenä vähennyksenä, paitsi 75-prosenttisesti v. 2017
- Kilpailukyky sopimus alentaa kuntien kustannustasoa v. 2017; tämä vaikuttaa valtionosuuksiin indeksin kautta.

Kuntatalouden näkymät

Kuntatalous vuonna 2017

- Hallitusohjelman mukaiset toimet vahvistavat kuntataloutta selvästi
- Eläkeuudistus alentaa kuntatyönantajan eläkevakuutusmaksua
- Toimintamenoja kuitenkin lisää väestön ikärakenteen muutoksesta aiheutuva palvelutarpeen kasvu
- Huom. Kehitysarvio ei sisällä kuntien omia toimia; niitä arvioidaan vasta kuntien talousarvioiden valmistumisen jälkeen.
- Huom. Luvut budjettiriihtä varten tehtyjä alustavia arvioita. Lopullinen ennuste julkaistaan 20.9.2016.

Kuntien eläkevakuutusmaksu alenee

Osatekijät

- Kilpailukyky sopimus: -0,2 %-yksikköä
  - Eläkeuudistuksen vaikutus: -0,86 %-yksikköä
  - Palkansaajien TyEL-maksun nousee: -0,2 %-yksikköä
- => KuEI-maksu alenee YHT. -1,26 %-yksikköä

Miksi maksu alenee?

- Kuntien eläkevakuutusmaksu oli jo ennen eläkeuudistusta kestävällä tasolla => eläkeuudistuksen johdosta maksua voidaan alentaa ilman, että rahastointiaste alenee.
- Palkansaajien KuEI-maksu määritellään samalle tasolle palkansaajien TyEL-maksun kanssa. Kun palkansaajien KuEI-maksu nousee, työntajien KuEI-maksua voidaan alentaa.

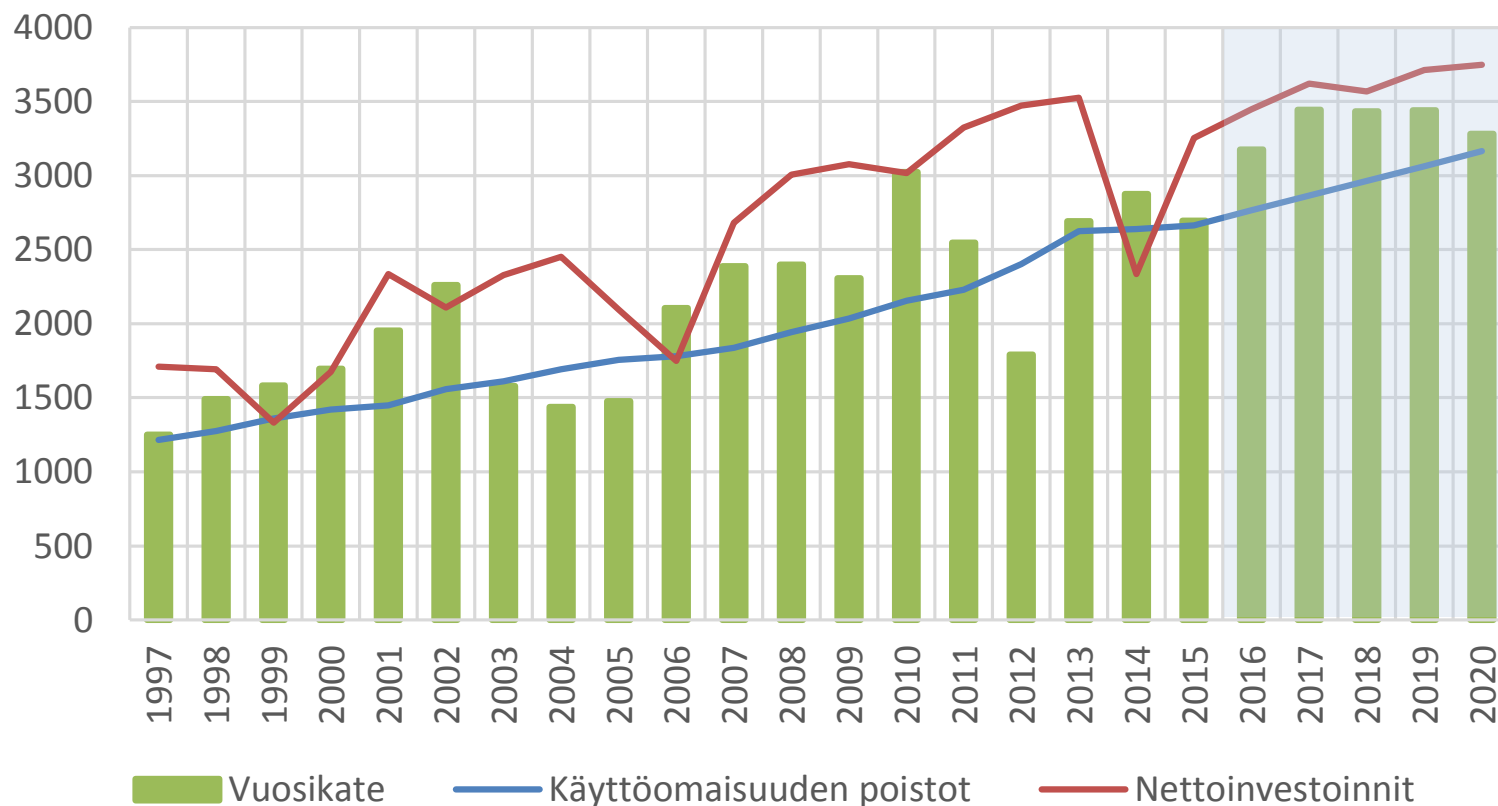
Eläkeuudistuksen vaikutus v. 2017

- Alentaa toimintamenoja noin 140 milj. eur.
- Pienentää valtionosuusindeksiä ja siten valtionosuuksia noin 35 milj. eur.

Eläkeuudistus vahvistaa kuntataloutta

- Nettovaikutus runsas 100 milj. eur. kuntataloutta vahvistava.

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate, poistot ja investoinnit, milj. euroa

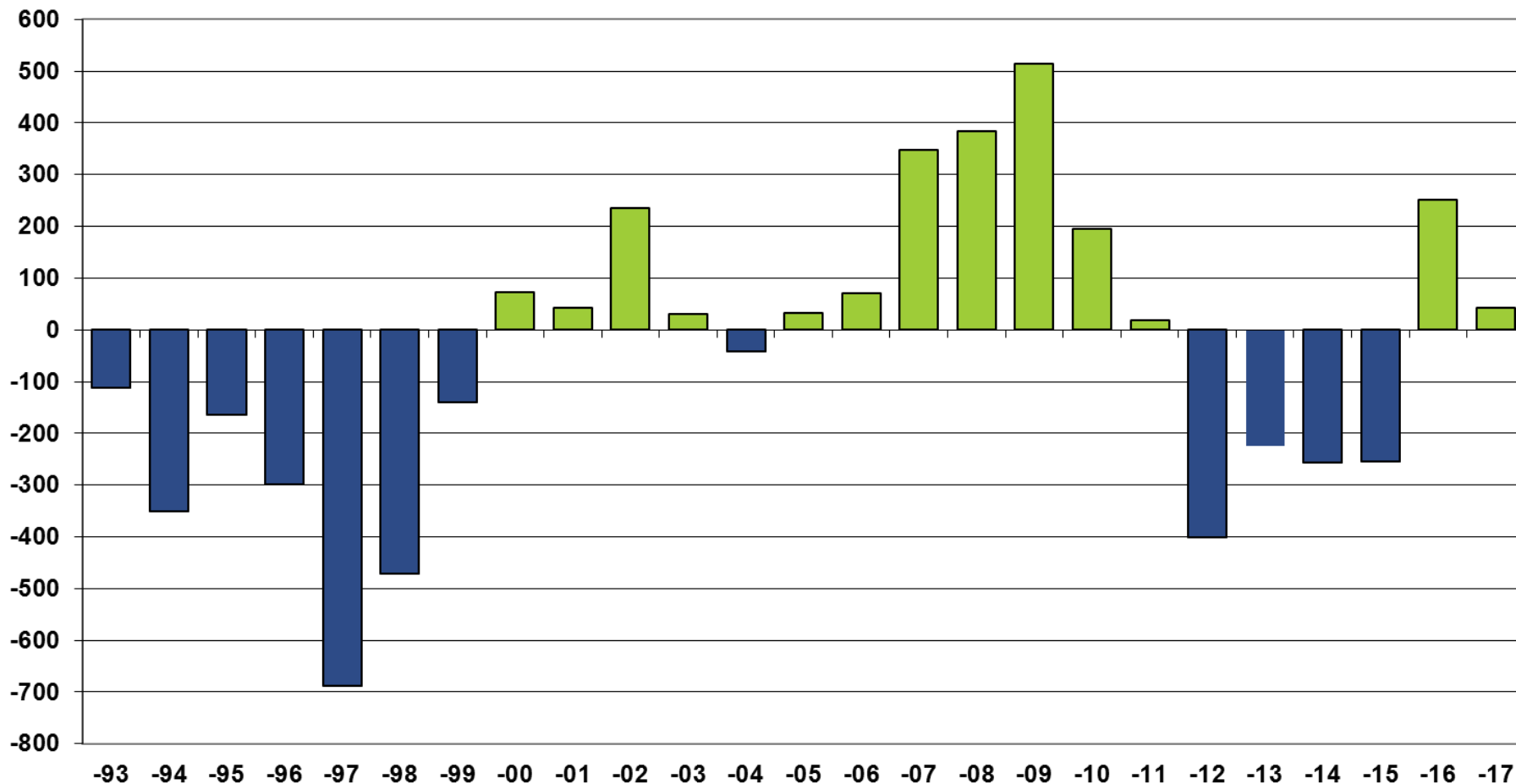

Alustava arvio, ennuste julkaistaan 20.9.2016

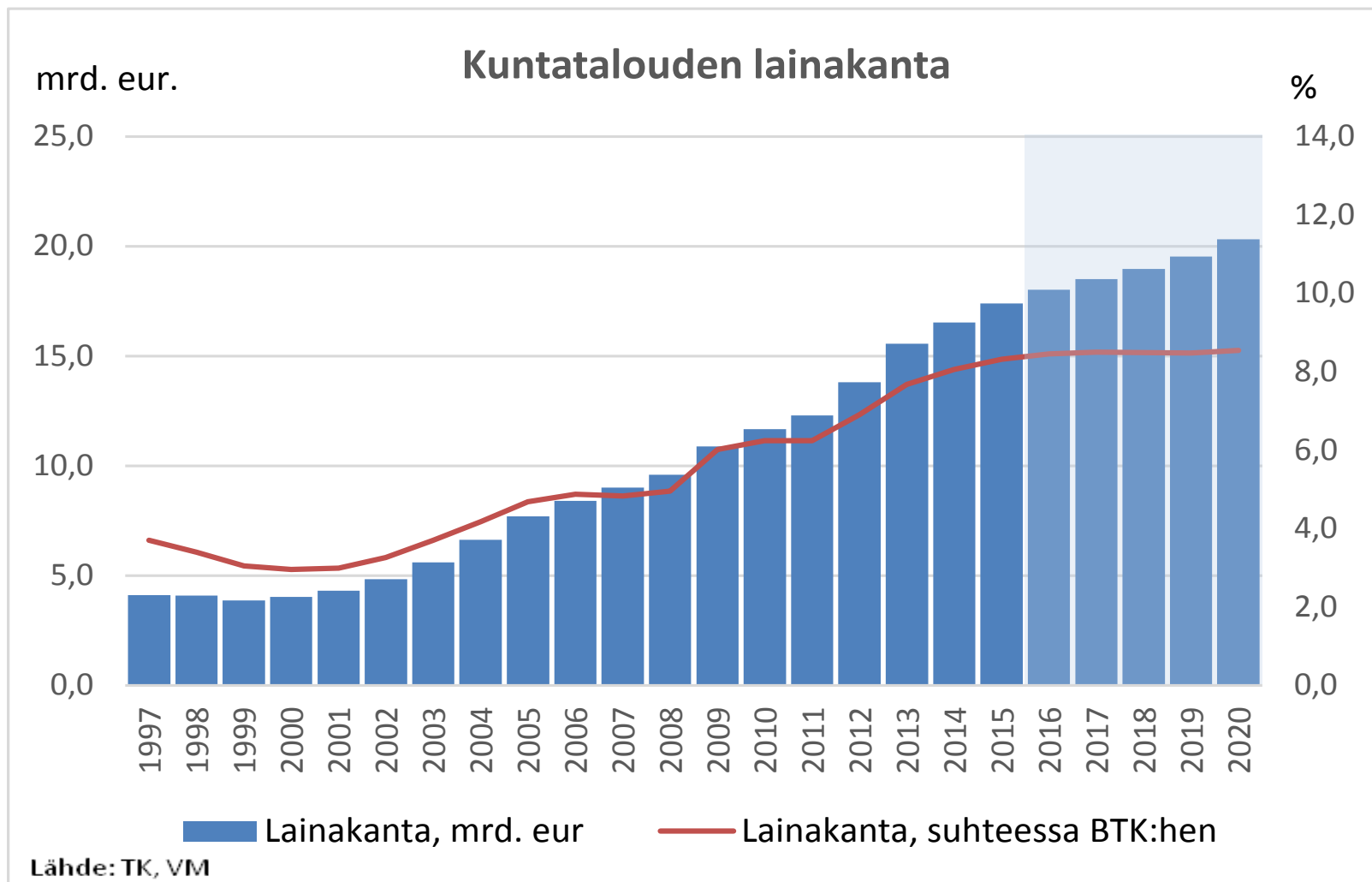

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen verrattuna edellisen vuoden talousarvioon

milj. euroa

Kiky-sopimuksen vaikutuksista mukana ovat vain hallituksen veronkevennys ja sen kompensointi sekä valtionosuusvähennys, koska kiky-sopimukseen liittyvät muut vaikutukset eivät ole valtion toimenpiteitä. Ilman kiky-sopimukseen liittyvää valtionosuuden vähennystä valtion toimenpiteiden vaikutus v. 2017 olisi noin +400 milj. euroa.

Alustava arvio, ennuste julkaistaan 20.9.2016

Kuntatalouden rahoitusasematavoite

- Hallitus on asettanut ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan julkiselle taloudelle ja sen alasektoreille rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.
  - Kuntatalouden tavoite on korkeintaan 0,5 prosentin alijäämä suhteessa BKT:hen v. 2019
- VM:n ennusteen mukaan kuntatalous on tämän tavoitteen mukaisella uralla.
- Hallitus tarkastelee tavoitteiden saavuttamista ja päättää tarvittaessa korjaavista toimista vuosittain, seuraavan kerran JTS:n tarkistuksen yhteydessä keväällä 2017.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

